

Česko hlasovalo pro spornou část Green Dealu. V Rakousku kvůli hlasování hrozí soudem vlastní ministryni

- editor007 | 20. června 2024

ČESKO / EU: Green Deal rozděluje Evropu. Na důležité součásti celého balíčku - nařízení o obnově přírody - dlouho evropští politici nemohli najít shodu. Polsko plánu vyčítalo nákladnost ochrany přírody, skandinávské země se obávaly dopadu na svůj dřevozpracovatelský průmysl. Dohoda však nečekaně na poslední chvíli prošla, když rakouská ministryně hlasovala pro. Vlastní vláda jí kvůli tomu nyní hrozí soudem. Česko normu dlouhodobě podporovalo, europoslanec Tomáš Zdechovský (KDU-ČSL) však normu dlouhodobě kritizuje a varuje, že kvůli restriktivní povaze povede k nárůstu populistických nálad.

Směrnice o obnově přírody stanovuje nové povinné normy, například co se týče tvorby meandrů, návratu řek do původních koryt nebo návratu opylovačů do míst, kde je jich nedostatek. „Nemůžeme už přírodu pouze chránit, ale musíme ji obnovovat. Všude tam, odkud se biodiverzita ztratila - ať už se to týká našich polí, luk, lesů, ale také potoků, řek nebo jezer - ji potřebujeme vrátit. Za posledních 20 let jsme jako členská země EU ušli obrovský kus cesty - zlepšila se kvalita vody nebo ovzduší, ale přesto to nestačí,“ uvedl ke směrnici český ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

Jeho spolustraníka a europoslanec Tomáš Zdechovský, však nadšení ministra ze schválení směrnice nesdílí. Pro Echo24 uvedl, že norma je podle něj přehnaně restriktivní a může nahrát populistickým stranám v kritice Bruselu. „Nechci, aby vyhrávali populisté,“ uvedl Tomáš Zdechovský.

Směrnice byla projednávána už minulé léto a v europarlamentu prošla těsně až v únoru tohoto roku. Následně měla být schválena v březnu na radě ministrů životního prostředí, ale belgické předsednictví směrnici na poslední chvíli stáhlo z programu poté, co vyšlo najevo, že by nebyla schválena kvůli odporu Polska, Slovenska, Itálie, Rakouska či skandinávských zemí. Polsko dlouhodobě kritizovalo finanční náročnost povinných opatření, jejichž financování zatím není vyřešeno. Skandinávské země se obávají dopadu nařízení na lesnictví a těžbu dřeva, které by směrnice kvůli obnově přírody mohla omezit.

Směrnice musela být schválena tzv. kvalifikovanou většinou, pro tedy muselo být 15 států ze 27 a současně musí zastupovat 65 % evropské populace. Podle serveru Politico však ještě několik dní zpět tyto podmínky splněny nebyly. Zlom přišel v momentě, kdy se zástupci tří zemí, a to Slovenska, Belgie a Rakouska, rozhodli za zvláštních okolností změnit poměry. Belgický ministr životního prostředí dal o normě hlasovat, přestože proti normě vystupuje belgický premiér Alexander De Croo. V závěrečném hlasování se Belgie zdržela.

Slovensko se rozhodlo hlasovat pro poté, co Evropská komise dala zelenou slovenskému zákonu o zvýšeném odstřelu medvědů v blízkosti lidských obydlí. Medvědi a jejich odstřel je jinak v EU přísně regulován. Litevský komisař pro životní prostředí Virginijus Sinkevičius jakýkoliv obchod v této otázce odmítl. Slovenský vicepremiér a ministr životního prostředí však mluví jinak. „Dali jsme jasné najevo, že nemůžeme podpořit [nařízení o obnově přírody], pokud nedostaneme schválení naší nové legislativy o medvědech. A to se také stalo,“ uvedl pro Politico Taraba.

V Rakousku, které se dlouho oficiálně chtělo zdržet hlasování, rozbouřila vody ministryně životního

prostředí za Zelené Leonore Gewesslerová, když nedávno svolala tiskovou konferenci, na které oznámila, že směrnici podpoří, a to proto, že je v souladu s jejím svědomím. “Až budu za dvacet nebo třicet let mluvit se svými dvěma neteřemi a ukazovat jim krásy naší země a tohoto kontinentu, zeptají se mě: ‘Co jste dělali, když šlo o všechno?’ Chtěla bych jim to říct: ‘Snažila jsem se (ochranu přírody poz. red) podporovat, jak jen to šlo’,” uvedla na tiskové konferenci kde oznámila, že návrh podpoří. Spolu se změnou postoje u Slovenka, tak návrh díky tomu získal podporu zemí s celkem 66 % populace a byl schválen.

Gewesslerová rozlítla rakouského kancléře Karl Nehammera, který krátce po hlasování zaslal belgickému premiérovi, jehož země Radě předsedá, dopis, kde žádal anulaci hlasování, protože ministryně nereprezentovala názor Rakouska. Také podal žalobu k Evropskému soudu s podobným odůvodněním. Belgický ministr životního prostředí, který předsedal Radě během hlasování, však uvedl, že nevidí k anulaci hlasování důvod a změnu odmítá.

Nehammer poté do médií uvedl, že “pocit, že by měl rozpustit vládu”, pocítoval, ale nakonec se rozhodl, že dovládne až do zářijových voleb. Zároveň se však kancléřství rozhodlo podat žalobu u rakouského soudu vůči Gewesslerové kvůli zneužití pravomocí.

Rakouský kancléř a jeho ministryně, tak jenom dokreslují zdoluhavý příběh směrnice, ke které je i nadále v Evropě odpor. Podle Tomáše Zdechovského například Polsko bude naplňovat pouze základní hranice směrnice. Sám premiér Tusk je proti směrnici, když uvedl, že obsahuje závazky bez poskytnutí financování a přidává státům na záda další zátěž. Podobně mluví i Tomáš Zdechovský. “Existují obavy, že mnohé členské státy využijí zákon k zavedení byrokracie a dalekosáhlých monitorovacích a vykazovacích povinností pro zemědělce a lesníky, přičemž budou tvrdit, že je k tomu EU nutí. V důsledku toho by se postižení zemědělci a lesníci opět s nelibostí obraceli na Brusel, ačkoli problém je domácí a spočívá v příslušných národních vládách,” popsal Zdechovský atmosféru v lidovecké frakci v europarlamentu.

Deník Echo24 oslovil i českou Agrární komoru. “Environmentální opatření v principu neodmítáme, ale musí být nastavena racionálně a musí být pro zemědělce splnitelná, to zahrnuje také náklady na realizaci těchto opatření,” uvedla mluvčí komory Barbora Pánková. Ta zároveň upozornila, že řada evropských zemědělských sdružení žádalo o vyjmutí zemědělského sektoru z dopadů směrnice.

[ZDROJ](#)